

подаваемитѣ прѣдмети — географія и аритметика; всичко що знаеше бѣше вече довършилъ и нѣмаше какво повече да ни учи. Двѣ още години классътъ ни така прѣкара съ това, което Спиридонъ бѣше изучилъ при даскалъ Савва Илиева, въ Панагюрище. А экзаменъ (испитание) правѣхми всѣка година, за който се приготвѣхми по 2—3 мѣсеци. Всѣкой ученикъ ще изучи по единъ опрѣдѣленъ прѣдметъ наизустъ като папагалъ, ще напише и изученъ нѣкой аритметически примѣръ. Училището бѣше снабдено съ географически харти, глобуси, една историческа харта, руски издания, и хартата на Европейска Турция на български языкъ, издадена отъ руссенеца г-на Хаджика (Росети) въ Букурещъ. На нашитѣ пригответелни упражнения за испитанието присѣтствувахе по нѣкога и даскалъ Пеню, и когато ученикътъ четѣше изустъ наученния си урокъ, напр. по географята, и се взираше да намѣри и покаже на хартата градътъ, рѣката, гората и пр., той, даскалъ Пеню, даваше на ученика наставление: — Че тѣй ли ще се взирашъ и пѣнешъ прѣдъ хората на испитанието? Покажи отъ далечъ съ прѣстъ тамъ на хартата; кой ще дойде да гледа, ако си показалъ право, или не.

И наистина, така сми давали экзаменитѣ си; никой не пристѣпваше да зададе въпросъ на ученика. Ученикътъ самъ ще си исчете папагалски изученный прѣдметъ и толкозъ. Впрочемъ и цѣлия ни экзаменъ траеше само нѣколко 4—5 часа, и то неделенъ день сутринъта подиръ черковния отпущекъ, и обикновенно се свѣршваше съ нѣколко екаски, изустъ научени, отъ нѣкои ученици, единъ видъ монолози, или басни, да произведжтъ извѣстно развлечение на публиката, и най-на-края съ една испѣяна песень, конечно, съчинение отъ даскала.

Ето, напр. единъ куплетъ отъ една такава пѣсень:

Граждане родолюбиви,
 Християне боголюбиви,
 Всичкитѣ други родове
 И тѣ сж като насъ биле.
 Но като се согласили,
 За наука наумили,
 Всички согласно станали,
 Че въ наука се хванали.
 О, ти наука, наука!
 Макаръ да ставашъ сосъ мука! и пр.